

PhDR Jiří ŠETLÍK :

## **Proslov při zahájení výstavy „Václav KAREL“**

v Galerii Vyšehrad v Praze 22.října 2002

Čas, plynoucí mimo lidskou vůli připomíná všem, kteří se zde dnes setkávají, že včera uplynulo sto let od narození plachého a na výsost skromného malíře a ilustrátora Václava Karla. Svým uměním však čas překonal. Stalo se trvalou hodnotou výtvarné kultury této země, protože se z vlastní zkušenosti přesvědčil, že není třeba „se u nás strachovat o tvůrčí neklid umělců“, jak vyjádřil v jednom ze svých aforismů. Tvůrčí neklid objevitele je očividně patrný z výběru autorova díla, o jehož zveřejnění se zasloužila Galerie na Vyšehradě, za což jí, osobně paní Míle Havlíčkové, patří dík.

Idylická krajina z okolí rodné Dobříče zformovala dar obraznosti zasněného chlapce z venkova. Jeho výtvarný talent se zprvu projevil na bechyňské keramické škole, hlavně však vybrušoval za studií na pražské Uměleckoprůmyslové škole u Františka Kysely a K.V.Maška, poté na Akademii v Praze u Maxe Švabinského a T.F.Šimona. Absolutorium ho předurčilo k úkolům ilustrátorským, jimž věnoval podstatnou část své tvůrčí činnosti. Dovedl se sžít s texty různých autorů, přednost dával zvláště pohádkám. Jeho duše si totiž podržela bezprostřednost dětského nazírání na život a svět, na sen a touhu ve jménu vyznání, že „před skutečností se dají zavřít oči, před vzpomínkami nikoli“, jak si jednou zapsal.

Dominantní byla pro něj však činnost malíře, poněkud nespravedlivě překrytá věhlasem výtvarných doprovodů knih. Sám se trpce přiznal, nakolik mu ilustrování zabírá všechn čas a znovu a znovu se odhodlával pokračovat na svých plátnech, z nichž tolik vzalo za své při bombardování Prahy na samém konci války. Lyrická poetika jeho obrazů je zcela osobní v měkkých tónech barev a hebkém předivu vyvážené komposice, spojující popředí s pozadím, nesená ojedinělou imaginací a malířskou kulturou. Kromě radosti z vnímání každého díla Václava Karla oživují z paměti atmosféru okruhu Umělecké besedy, v němž byla jeho tvorba právem ctěna. Na půdě spolku našel nejbližší přátele, z nichž třeba jmenovat alespoň malíře shodného citění a vyjadřování, Václava Bartovského a Bedřicha Vanička. Poskytovali si vzájemná povzbuzení a posilovalo je důvěrné porozumění. Věřme, že dnes pokračují jejich duše v navázaném dialogu, který je odedávna podloží moci umění, jež překonává pozemskou pomíjivost – jak nás o tom přesvědčují obrazy kolem nás.

(Jiří Šetlík)